etiā quos colligit efficit indiuiſos:peccata que aduerſus
ſe diuiſa ſūt dimittēdo:cui dono remiſſiōis nō reſiſtit:ni
ſi q̄ duritiā cordis ipenitētis habuerit. Nā alio loco di-
xerūt iudei de dn̄o ꝙ demoniū haberet:nec tn̄ ibi aliq̄d
dixit de blaſphemia ſpūſſancti:qm̄ nō ita obiecerūt ſpm̄
imundū:vt in ſe diuiſus ex ore eoꝝ poſſet oſtendi ſicut
beelzebub:a quo demones eijci poſſe dixerunt.

¶ Et venerūt mater eius ⁊ fratres:⁊ foris ſtātes
miſerūt ad eū:vocātes eū. Et ſedebat circa eū tur-
ba ⁊ dicūt ei:Ecce mater tua ⁊ fratres tui foris q̄
rūt te. Et rn̄dēs eis ait:Que ē mater mea ⁊ fratres
mei? Et circūſpiciēs eos q in circuitu eiuſ ſedebāt
ait: Ecce mr̄ mea ⁊ fratres mei. Qui eni fecerit vo
lūtatē dei:hic frater me⁹:⁊ ſoror mea ⁊ mr̄ mea ē.

¶ THEO. Qr̄ ꝓpinqui dn̄i venerāt tenere eū tanꝙ in fu
riā verſū:mr̄ ei⁹ amoris cōpaſſione docēta venit ad ipſā
vn̄ di:Et venerūt mr̄ ei⁹ ⁊ fratres:⁊ foris ſtātes miſerūt
ad eū vocātes eū. CHRY. Ex hoc aūt manifeſtū fit ꝙ
nō ſemp cū eo erāt fratres eius ⁊ mr̄:q₂ vo dilectus erat
ad eū ꝓpter reuerētiā ⁊ affectū veniūt de foris expectā-
tes.vn̄ ſequit:Et ſedebat circa eū turba ⁊ dicunt ei:Ecce
mr̄ tua ⁊ fratres tui foris querūt te. BEDA: Fratres dn̄i
nō filij ſp v̄ginis marie iuxta heluidiū: Nec filij Joſeph
ex alia vxore iuxta quoſdā putādi ſūt:ſꝫ eius poti⁹ intel-
ligēdi ſunt eē cognati. CHRY. Alter aūt euāgeliſta dicit
ꝙ fratres ei⁹ nōdū credebāt in eū:Cui ꝯuenit qd̄ h̄ dī: ꝙ
eū q̄rebāt de foris expectātes. ⁊ ſm̄ eādē intētionē dn̄s
eoꝝ nō ſicut ꝓpinquoꝝ meminit. vn̄ ſequit:Et rn̄dēs eis
ait:Que ē mr̄ mea ⁊ fratres mei? Hoc aūt nō dixit matrē
⁊ fratres oio reprobādo:ſꝫ oſ̄dēs ſup omnē cognationē
tēporalē oportet ꝓpriā aiā ꝑhonorare.vn̄ ꝯuenienter h̄
dr̄ his q̄ vocabāt ad ꝓpinquoꝝ collocutionē:q̄ſi ad ali-
q̄d vtili⁹ ꝙ ſit doctrina ſalutis. BEDA:Rogat⁹ ḡ offi-
cio verbi diſſimulat egredi:nō materne refutās obſequiū
pietatis:ſꝫ paternis ſe myſterijs amplius ꝙ maternis de
bere mōſtrat affectibus. Nec iniurioſe fratres ꝯtēnit:ſed
opus ſpiritale carnis cognationi ꝑferēs:religioſorē cor-
diū copulā docet eſſe ꝙ corpoꝝ.vn̄ ſequit: Et circūſpic.
eos q̄ in circu.ei⁹ ſedebāt ait: Ecce mr̄ mea ⁊ fratres mei
¶ CHRY. In quo dn̄s oſ̄dit ꝙ oportet eos q̄ fidei ſunt
ꝓpinq̄ pre oib⁹ ꝯſanguineis honorare. Jeſu quidē aliq̄s
mr̄ efficit ꝑdicādo:q̄ſi eni parit dn̄m quē cordi audiētis
infuderit. HIERO. Sciamus aūt nos eē fratres ei⁹ ⁊
ſorores:ſi volūtatē pr̄is ipleuerimus:⁊ coheredes ſim⁹
eius.vn̄ ſequit:Qui.n.fecerit volūtatē dei:hic frater me⁹
⁊ ſoror mea ⁊ mater eſt. THEO. Nō ergo negās ma-
trē hoc dixit:ſed oſ̄dēs ꝙ nō ſolū eſt digna honore ꝓpt
hoc ꝙ genuit chriſtū:ſꝫ ⁊ ꝓpter omnē aliā virtutē. BE-
DA:Myſtice aūt mr̄ ⁊ fratres ieſu ſunt ſynagoga ex cu
ius carne eſt edit⁹ ⁊ ppl̄s iudeoꝝ:q̄ ſaluatore intus docē
te:veniētes intrare nequeūt cū ſpiritaliter itelligere dicta
nequeūt. Preoccupās aūt turba ingredit:q₂ differēte iu-
dea:gētilitas fluxit ad chriſtū.foris eni ſtātes volūt dn̄ꝫ
videre cognati ipſi⁹:cū iudei ſe ad cuſtodiā lr̄e foris fixe
rūt:⁊ chriſtū poti⁹ ad carnalia docēda cogunt exire ꝙ ſe
ad diſcēda ſpiritalia ꝯſentiunt ingredi. Si ḡ foris ſtātes
nec ipſi agnoſcūt parētes:queadmodū nos agnoſcemur
ſi foris ſtemus.intus.n.eſt verbū:int⁹ ē lumē. .IIII.

Et iteꝝ cepit docere ad mare:⁊ ꝯgregata
eſt ad eū turba multa:ita vt in nauim aſcē
dēs ſederet in mari.⁊ oīs turba circa ma
re ſup terrā erat:⁊ docebat eos in pabolis multa
⁊ dicebat illis in doctrina ſua:Audite: Ecce exijt
ſeminās ad ſeminādū. Et dū ſeminat aliud ceci-
dit circa viā:⁊ venerūt volucres celi ⁊ comederūt
illud. Aliud vero cecidit ſup petroſa vbi nō habu
it terrā multā:⁊ ſtatim exortū eſt:qm̄ nō hēbat al
titudinē terre:⁊ qn̄ exortus es ſol exeſtuauit: ⁊ eo
ꝙ nō hēbat radicē exaruit. Et aliud cecidit in ſpi-
naſ:⁊ aſcēderūt ſpine ⁊ ſuffocauerūt illud ⁊ fructū
nō dedit. Et aliud cecidit in terrā bonā: ⁊ dabat
fructū aſcēdentē ⁊ creſcētē:⁊ afferebat vnū triceſi-
mū:⁊ vnū ſexageſimū:⁊ vnū centeſimū. Et dice
bat:Qui hꝫ aures audiēdi audiat. Et cū eēt ſingu
laris:interrogauerūt eū hi q cū eo erāt duodecī
pabolā. Et dicebat eis: Vobis datū eſt noſſe my
ſteriū regni dei:ill̄ aūt q foriſ ſūt i pabolis oia ſiūt
vt vidētes videāt:⁊ nō videāt:⁊ audiētes audiāt ⁊
nō itelligāt:neqn̄ ꝯuertant̄ ⁊ dimittāt̄ eis pc̄ā. Et
ait ill̄: Neſcitis pabolā hāc:Et quō oēs pabolas
cognoſcetis? Qui ſeminat:v̄bū ſeminat. Hi aūt ſūt
q circa viā vbi ſeminat̄ verbū:⁊ cū audierint ꝯfe-
ſtim venit ſathanas ⁊ aufert verbū qd̄ ſeminatū ē
in cordibus eoꝝ. Et hi ſūt ſimiliter q ſup petroſa
ſeminant̄: q cū audierit verbū: ſtatim cū gaudio
accipiūt illud ⁊ nō habēt radicē in ſe:ſꝫ tp̄ales ſūt
deinde orta tribulatiōe ⁊ pſecutiōe ꝓpter verbū
ꝯfeſtim ſcādaliçant̄. Et alij ſūt q in ſpinis ſeminā̄t
Hi ſūt q v̄bū audiunt ⁊ erumne ſeculi ⁊ deceptio
diuitiarū:⁊ circa reliq̄ ꝯcupiſcētie introeūtes ſuf-
focāt verbū ⁊ ſine fructu efficit̄. Et hi ſūt q ſup ter
ram bonā ſeminati ſunt q audiunt verbū ⁊ ſuſci-
piunt ⁊ fructificant:vnū triceſimū:⁊ vnum ſexage
ſimum:⁊ vnum centeſimum.

¶ THEO. Licet matrē dn̄s ſupius negligere videret̄: tn̄
reueret̄ eā. Propter eā nāqꝫ egredit̄ circa mare. vn̄ dicit̄:
Et iteꝝ cepit ieſus docere ad mare. BEDA:Si eni euā
geliū Mathei inſpicim⁹ patet hāc doctrinā dn̄i ad ma
re eadē die qua ſupiorē in domo celebratū eſſe ſermonē.
terminato.n. pmo ſmone ꝯtinuo ſubiūxit matthe⁹ dicēs
In illo die exiēs de domo ſedebat ad mare. HIERO.
Cepit aūt docere ad mare vt locus docēdi indicet audi-
tores amaros fuiſſe ⁊ inſtabiles. BECA:Relicta etiam
domo cepit docere ad mare:q₂ relicta ſynagoga ad col-
ligendā p apoſtolos ppl̄i gentilis multitudinē venit. vn̄
ſequit:Et ꝯgre.eſt ad eū turba mul.ita vt in nauē aſcēdēs
ſederet in mari. CHRY. Quod nō ſine cā factū oꝫ in-
telligi:ſed vt poſt ſe nemīnē dimitteret: ſꝫ oēs auditores
ante faciē haberet. BEDA:Prefigurabat aūt hec nauis
eccleſiā in medio nationū edificādā:in qua dn̄s dilectā
ſibi cōſecrat manſionē. Sequit: Et dicebat illis in para.
mul. HIERO. Parabola eſt reꝝ natura diſcrepantiū
ſub aliqua ſimilitudine facta cōparatio. Greco eni voca-
bulo dicit̄ ſimilitudo:quando illud qd̄ intelligi volumus
per cōpationes aliquas indicam⁹. Sic eni ferreū quēpi-
am dicimus:quādo duꝝ ac fortē deſideramus intelligi:
cū velocem ventis aut auibus cōparamus. Loquit̄ aūt
turbis in parabolis more ꝓuidentie ſue: vt qui celeſtia
capere nō poterāt:per ſimilitudinē terrenā audita perci-
pere potuiſſent. CHRY. Erigit eni per parabolā audi
entiū mentē vt manifeſtiorē ſermonē faceret reſ viſui oſ̄
dens. THEO. Et vt attentiores faceret auditores pri-
mam parabolam proponit de ſemine quod eſt verbum
dei. vnde ſequitur: Et dicebat illis in doctrina ſua:non
moyſi:non prophetarum:quia ſuum predicat euangeli-
um. Exijt ſeminās ad ſeminādū. Seminās aūt chriſt⁹ ē.

CHRY. Non aūt loco exiuit qui pñs extitit oībus ⁊
implet: ſ; habitu ⁊ diſpēſatione q̄ nobis factus ē ꝓpinq̄
oꝛ p carnis amictū. Quia.n. nō valebam⁹ ire ad eū pec-
catis impediētibus iter nr̄m: ipſe exit ad nos. Exijt aūt
pꝛedicās pietatis ſeminare ſermonē quē copioſe loq̄bat.
Nō aūt inculcat ſermonē eūdē in eo qd̓ dicit: Exijt ſemi
nās ad ſeminandū. exit eni; aliq̄n ſeminās: aut vt faciat
nouale: aut herbas malas euellat: aut aliq̄d aliud opeṫ.
Iſte aūt exijt ad ſeminandū. BEDA: Uel exijt ad ſemi
nandū cū poſt vocatā ad fidē ſua parte ſynagoge electā
ad vocationē q̄; gētiū grē ſue dona diffudit. CHRY.
Sicut aūt ſeminās nō diſcernit terrā ſubiectā: ſ; ſimplr
⁊ abſq; diſcretiōe ſemē mittit: ſic ⁊ ipſe oēs alloquiṫ. Et
ad hoc ſignificādū ſubdit: Et dum ſeminat aliud cecidit
circa viā. THEOPHI. Uide q: nō dixit ꝙ ꝓiecit il-
lud in via: ſ; q: cecidit. q̄ eni ſeminat quātū in ſe eſt in ter
ram bonā ꝓijcit: ſed illa ſi fit mala coꝛrūpit verbū. Uia
aūt chꝛiſtus eſt: infideles aūt ſūt circa viā. i. extra chꝛiſtū
BEDA: Uel via eſt mens ſedulo malaꝝ cogitationū
motu trita: ne verbi ſemē in ea germinare ſufficiat. Et iō
quicq̄d boni ſeminis vicinia talis vie contigerit perit: ⁊ a
demonibus rapiṫ. Uñ ſequiṫ: Et vene. volu. ce. ⁊ come. il
lud. Recte aūt demones volucres celi dicunṫ: ſiue q: ce-
leſtis ſpiritaliſq; ſūt nature: ſiue q: in aere habitāt. Uel q̄
ſūt circa viā ſūt negligētes ⁊ deſides. Sequiṫ: Aliud ve-
ro cecidit ſupꝛe petroſa. Petrā dicit duritiā ꝓterue mē-
tis: terrā leuitatē aīe obedientis: ſolē feruoꝛē pſecutionis
ſeuiētis. Altitudo ergo terre que ſemē dei debuerat acci
pere ꝓbitas eſt animi diſciplinis celeſtibus exercitati:
atq; ad obediēdū diuinis eloq̄is regularibus inſtituti.
Petroſa aūt loca q̄ vim radicis ſuſcipiende nō hñt: illa
ſūt ꝑcoꝛdia q̄ dulcedine tm̄ auditi ſermonis ac ꝓmiſſis
celeſtibus ad hoꝛā delectanṫ: ſ; in tp̄e tētatiōis recedunt
q: paꝝ eſt in eis ſalutaris deſiderij qd̓ ſemē vite ↄcipiat
THEOPHI. Uel petroſi ſūt q̄ modicū adherentes
petre. i. chꝛiſto inquātū ad tp̄s verbū recipiūt: poſtmo-
dū abijciūt recedētes. Sequiṫ: Et aliud cecidit inter ſpi-
nas. p qd̓ ſignificāt anime multa curantes: Spine eni cu-
re ſunt. CHRY. Ulterius vero ponit terram bonam
dicens: Et aliud cecidit in terram bonam. Secundum.n.
ↄditionē terre ē differētia fructuū. Multa eſt aūt dilectio
ſeminātis ad hoīes qm̄ ⁊ pꝛimos cōmēdat: ⁊ ſc̄dos non
reijcit: ⁊ tertijs tribuit locum. THEOPHI. Uide
etiā quō mali ſūt plurimi: ⁊ pauci q̄ ſaluanṫ: q̄rta eni; ps
ſeminis inueniṫ ſaluata. CHRY. Nō tm̄ maioꝛ ps ſemi
nis occaſiōe amittiṫ ſeminātis: ſ; terre recipiētis. i. aīe au
diētis: ⁊ quidē materialis agricola hoc mō ſeminādo cō
grue icuſaret. Nō eni ignoꝛat lapidē aut viā aut terrā ſpi
noſam: terrā pinguē nō fieri. In rationabilib⁹ vero nō eſt
ſic. Petrā.n. poſſibile eſt fieri terrā pinguē: ⁊ viā nō ↄcul-
cari ⁊ deſtrui ſpinas: qd̓ ſi fieri nō poſſet: nō ibi ſeminaſ-
ſet. Per hoc ergo nobis tribuit pnīe ſpem. Sequiṫ: Et di
cebat q̄ habet aures audiēdi audiat. HIERO. Quoti-
ens hec admonitio in euangelio aut in apocalypſi Ioan
nis interponiṫ: myſticū hoc qd̓ diciṫ atq; ad audiēdū di-
ſcēdūq; inſinuaṫ. Aures.n. audiēdi ſūt coꝛdis ⁊ ſenſus in
terioꝛis aures obediēdi ⁊ faciēdi q̄ iuſſa ſūt. Sequiṫ: Et
cū eēt ſingularis interrogabāt eū hi q̄ cū eo erant. xij. pa
rabolā exponere. ⁊ dicebat eis: Uob datū ē ſcire myſte-
riū regni dei. illis aūt qui foꝛis ſūt in para. oīa fiūt. BE-
DA: Quaſi diceret: vos q̄ eſtis digni oīa q̄ ad ꝑdicatio
nē ſūt cōgrua edoceri: parabolaꝝ manifeſtationē addiſ-
cetis. Ad iſtos aūt pabolis verſus ſū: q: digni nō ſūt ad
diſcere ꝓpter coꝝ maliciā: q̄ eni legis quā acceperāt obe
diētiā nō tenebāt: iuſtū fuit vt noui ſermōis pticipationē
nō haberēt: ſ; ab vtroq; ſūt alieni. Oñdit.n. per diſcipu
loꝝ obedientiā ꝙ per ↄ̄riū indigni facti ſūt reliqui myſti
ce doctrine. Poſtea vero inductiōe vocis ꝓphetice eoꝝ
ↄfūdit nequitiā tanq̄ a lōge ↄſuratā. vñ ſequiṫ: Ut viden-
tes videāt ⁊ nō videāt: ⁊ audiētes audiāt ⁊ nō intelligāt.
Quaſi.d. vt ꝓphetia impleaṫ q̄ hoc ꝑdicit. THEO.
Deus.n. eos fecit vidētes. i. intelligētes bonū. Ipſi vero
nō vidēt volūtarie ſe fingentes nō videre ne ↄuertanṫ et
coꝛrigāt ſe tanq̄ ſue ſaluti inuiderēt. Sequiṫ: Neq̄n ↄuer.
⁊ di. eis pec. CHRYSO. Sic ergo vidēt ⁊ nō vidēt: au
diūt ⁊ nō intelligut. Q: eni vidēt ⁊ audiūt: ↄtingit eis ex
gratia dei. ſ; qd̓ vident ⁊ nō intelligūt: ↄtingit eis: q: gra
tiā recipe nolūt: ſed oculos claudūt ⁊ fingūt ſe nō videre
neq; dictis acquieſcūt: ⁊ ſic a peccatis nō mutanṫ p hoc
qd̓ vidēt ⁊ audiūt: ſed ↄtrariū patiunṫ. THEO. Uel
pōt aliter intelligi ꝙ reliq̄s loquebaṫ in pabolis: vt vidē
tes nō videant: ⁊ audiētes nō intelligāt. Deus.n. dat vi-
ſum ⁊ intellectū his q̄ petūt: reliquos autē obcecat: ne in
maioꝛē redargutionē ſit eis: qd̓ cū intelligerēt: noluerūt
facere que opoꝛtet. vñ ſequiṫ: Neq̄n cōuer. ⁊ di. eis pec.
AVG. de ↄcoꝛdantia euā. Uel hoc intelligunṫ peccatis
ſuis meruiſſe vt nō intelligerēt: ⁊ tm̄ h̓ ip̄m miſericoꝛditer
eiſ factū vt peccata ſua cognoſcerēt: ⁊ ↄuerſi veniā mere
rēt. HIERO. Illis ẜ q̄ foꝛis ſūt i pabolis oīa fiūt: ⁊ fa
cta. ſ. ⁊ vba ſaluatoꝛi ꝙ neq; i his q̄ opabaṫ virtutib⁹: neq;
i eis q̄ ꝑdicabat archanis eū cognoſcere deū valēt. Ideoq;
ad remiſſionē peccatoꝝ attigere nō valēt. CHRY. Q:
aūt nō loquebaṫ eis niſi in pabolis: nec omnino loq̄ de
ſiſtebat: demōſtrat ꝙ his qui bono ꝓpinqui ſūt: etſi in ſe
ip̄is bonū nō habeāt: occultū tm̄ eis oñdit. Cū aūt aliq̄s
cū reuerētia ac recto coꝛde accedit: occultoꝝ reuelationē
ↄſequiṫ abundanter. Cū aūt nō ſana ſentit: nec his q̄ mul
tis facilia ſūt dignus fiet: nec etiā coꝝ auditu. Sequiṫ: Et
ait illis neſcitis parabolā hāc: ⁊ quō oēs pabolas co-
noſcetis? HIER. Opoꝛtebat ſiquidē vt illi quibus in
pabolis loquebaṫ: requirerēt qd̓ nō intelligerēt: ⁊ p apo-
ſtolos quos ↄtemptos habebāt diſcerēt myſteriū regni
qd̓ ipſi nō habebāt. GLO. Et iō dñs hec dicens: oñdit
opoꝛtere eos ⁊ hāc ꝓmā ⁊ oēs ↄueniētes pabolas intelli
gere. ꝓpter qd̓ exponēs ſubdit: Qui ſeminat verbum ſe
minat. CHRY. Et quidē ꝓphete doctrinā ppl̄i planta
tioni vinee cōparauit: h̓ vō ſeminationi: manifeſtans per
hoc ꝙ bꝛeuioꝛ eſt nūc ⁊ facilioꝛ obedientia ⁊ ſtatim fru-
ctū dabit. BEDA: In hac aūt dñi expoſitiōe oēs cōp
q̄ audire verba ſalutis potuerūt ſi ad ſalutē ꝑuenire neq
unt diſtantia cōpꝛehēdiṫ. Sūt nanq; q̄ verbū qd̓ audiūt
nulla fide: nullo intellectu: nulla ſaltē tentandi vtilitatis
occaſiōe ꝑcipiunt: de quibus dicit: Hi aūt ſūt q̄ circa viā
Coꝛdibus eni coꝝ mandatū verbū: ↄfeſtim imundi ſpūs
q̄ſi vie trite volucres ſemē eripiunt. Sūt q̄ auditi verbi ⁊
vtilitatē ꝓbāt ⁊ deſideriū guſtant: ſed ne ad id qd̓ ꝓbant
ꝑueniāt: alios huius vite aduerſa terrēdo: alios ꝓſpera
blandiendo retardāt. de quoꝝ ꝑmis dicit: Et hi ſūt ſimi-
liter q̄ ſupꝛa petroſa. De alijs dicit: Et alij ſūt q̄ in ſpinis
Spine aūt diuitie vocanṫ: q: cogitationū ſuaꝝ punctioni-
buſ mētē lacerāt: ⁊ cū vſq; ad peccatū ptrahūt q̄ſi inflicto
vulnere cruentāt. Dicit aūt: Et erūne ſeculi ⁊ deceptio di
uitiaꝝ. Queċūq;.n. ſupuacu⁹ diuitiaꝝ decipit appetitus
neceſſe eſt mox curarū erūna ↄtinuaꝝ affligat. Addit aūt
Et circa reliq̄ ↄcupie. q: q̄ mandatis dei ↄtēptis circa re-
liqua ↄcupiſcēs aberrat: ad gaudiū beatitudinis nō pōt
attingere. Suffocāt aūt huiuſmōi ↄcupiſcētie vbū: q: bo
nū deſideriū ad qd̓ intrare nō ſinūt: q̄ſi additū flatus vita
lis necant. Excipiunṫ aūt ab his hominū differētijs gētī
les q̄ nec audire verba vite merenṫ. THEO. Eoꝝ vo
q̄ ſemē ſuſcipiūt ↄueniēter rurſus tres ſunt gradus. vñ ſe
quiṫ: Et hi ſūt q̄ ſup terrā bonā ſemi. Qui in centū fructifi
cāt: ſūt q̄ pfectā ⁊ obediētē hñt vitā vt virgines ⁊ eremi-
te. Qui aūt in. lx. q̄ mediocriter ſe hñt: vt ↄtinētes ⁊ q̄ in
cenobio ſūt. Qui aūt. xxx. q̄ parui q̄dē ſūt ſm̄ ꝓpꝛiā vir
tutē fructū ferētes: vt laici ⁊ q̄ in ↄiugio ſūt. BEDA: Uel
xxx. fructificat cū aliq̄s fidē ſancte trinitatis electoꝝ coꝛ
dibus inſinuat. lx. cū pfectionē docet bone opatiōis: cē
tū cū celeſtis

tum cũ celeſtis regni ꝓmia demõſtrat. Centũ nanqꝫ cõpu
tando in dexterã trãſferunt. vñ recte in ſignificatiõe ponũ
tur perpetue beatitudinis. Terra aũt bona eſt electoꝝ cõ
ſcia q̃ oĩbus ꝑdictis tribus terris ꝯ̃ria facit: qꝛ ⁊ cõmẽda
tũ ſibi ſemẽ verbi libent̃ excipit: ⁊ exceptũ inter aduerſa
⁊ ꝓſpera ꝯſtanter ad fructus vſqꝫ ad tp̃a ꝯſeruat. HIE-
RO. Uel fructus terre in. xxx. ⁊. lx. ⁊ centeſimo contine
tur: hoc eſt lege ⁊ prophetia ⁊ euangelio.

¶ Et dicebat illis: Nunqd venit lucerna vt ſub
modio ponat̃ aut ſub lecto? Nõne vt ſup cãdela-
brũ ponat̃? Nõ ẽ. n. aliqd abſcõditũ qd̾ nõ mani
feſtet̃: nec factũ eſt occultũ qd̾ nõ veniat i palã. Si
q̃s hꝫ aures audiẽdi audiat. Et dicebat illis: Uide
te qd audiatis: In q̃ mẽſura mẽſi fueritꝪ remetiet̃
vobis: ⁊ adijciet̃ vobis. Qui. n. hꝫ dabit̃ illi: ⁊ qui
nõ habet etiã qd̾ habet auferetur ab eo.

¶ CHRY. Poſt interrogationẽ diſcipuloꝝ de ꝑabola
ac explanationẽ hãc ſubiũgit. Et dicebat illis: Nũquid ve
nit lucerna vt ſub modio ponat̃ aut ſub lecto: nõne vt ſu
per cã. po. q̃ſi. d. ꝓpter h̄ ꝑabola dicta ẽ: nõ vt imanifeſta
maneat aut occulta: tãꝙ̃ ſub modio aut ſub lecto: ſed vt
dignis manifeſtet̃. Lucerna in nobis ẽ intellectualis na-
tura q̃ ſꝫ ꝓportionẽ illuminatiõis aut clare apparet: aut
obſcure. Si. n. meditatiões q̃ nutriũt lumẽ: ac recordatio
nes in q̄bꝰ lucerna talis accẽdit̃: negligãt̃: mox extinguit̃
HIERO. Uel lucerna verbũ eſt de tribꝰ ſemibꝰ. Mo
dius aut lectus auditꝰ eſt inobedientiũ. Cãdelabrũ apl̃i
ſũt quos illuminauit verbũ dei. vñ ſequit̃: Nõ eſt. n. aliqd
abſcõ. Abſcõditũ ⁊ occultũ: ꝑabola ſeminis ẽ. In palam
v̾o venit dũ a dño tractat̃. THEO. Uel h̄ dñs diſcipu
los monet lucidos eẽ ſcdm vitã ⁊ couerſationẽ. q. d. Si-
cut lucerna ad lucendũ ponit̃ ſic ad vitã nr̃am oẽs iſpici-
ent. Itaqꝫ ſtudete bonã vitã hr̃e ⁊ nõ in angulis ſedeatis
ſꝫ lucerna eſtote. Lucerna. n. nõ ſub lecto: ſꝫ ſupra cãde-
labrũ poſita lucet. Quã q̃dã lucernã neceſſe ẽ ponere ſu-
pra cãdelabrũ. i. in altitudinẽ ꝯuerſatiõis que ſm deũ eſt
vt ⁊ alijs lucere valeat: non ſub modio. i. circa gulã: neqꝫ
ſub lecto. i. ocio. Nemo. n. qui eſcis ſtudet ⁊ requiẽ diligit:
põtẽ lucerna oĩbus lucẽs. BEDA: Uel qꝛ tp̃s vite no-
ſtre ſub certa diuine ꝓuiſiõis mẽſura ꝯtinet̃: recte modio
cõparat̃. Lectꝰ vero aĩe corpus ẽ: i quo tẽporaliter habi-
tãs quieſcit. Qui ergo amore vite tẽporalis ⁊ illecebraꝝ
carnaliũ occultat verbũ dei: modio vl̃ lecto lucernã opit̃
Supra cãdelabrũ aũt ponit lucernã: q̃ corpus ſuũ mini-
ſterio verbi dei ſubijcit. vñ his verbis typice figurã do
cet ꝑdicãdi. vñ ſequit̃: Nõ. n. aliqd ẽ abſcõditũ qd̾ nõ re-
uelet̃: neqꝫ factũ eſt occultũ qd̾ nõ in palã veniat. Quaſi
d. nolite erubeſcere euãgeliũ: ſꝫ inter tenebras ꝑſecutoꝝ
lumen verbi dei ſupra corꝑis v̾ri candelabrũ leuate: fixa
mẽte retinẽtes illũ diẽ quo illuminabit deꝰ abſcõdita te-
nebrarũ. Tunc. n. ⁊ vos laus ⁊ aduerſarios pena manet
eterna. CHRY. Uel aliter: Nõ eſt aliqd abſcõditũ. q. d.
Si vos cũ diligẽtia vitã duxeritis: accuſatiões lucernaꝝ
vr̃am nõ poterũt obũbrare. THEO. Unuſqſqꝫ enim
nr̃m ſeu bonũ aliqd ſeu malũ in ꝑterito fecerit manifeſta
tur in ꝓ̃ſentia ⁊ multomagis in futuro. Quid. n. eſt deo
occultius: ſꝫ tñ ⁊ ipe manifeſtatus eſt in carne. Sequitur:
Siquis hꝫ aures audi. au. BEDA: Ideſt ſiq̃s hꝫ ſenſũ
intelligẽdi verbũ dei: nõ ſe ſubtrahat: nõ auditũ ad fabu-
las ꝯuertat: ſꝫ his q̃ veritas dixit: accõmodet aurẽ ſcru-
tandi: manus implẽdi: linguã ꝑdicãdi. Sequit̃: Et dice. il
lis: Uidete quid audiatis. THEOPHI. Ut ſcilicet ni-
hil eoꝝ q̃ vobis a me dicũt ſubterfugiatis. In q̃ menſura
menſi fueritis: remetiet̃ vobis. i. quãtãlibet mẽſurã intẽti
onis introducetis: tantã recipietis vtilitatẽ. BEDA:
Uel aliter: Si ſolerter oĩa q̃ valeti bona facere ac ꝓximis
intimare ſtudueritis: aderit diuina pietas q̃ vobis ⁊ in ꝓ-
ſenti ſenſũ altiora capiẽdi ac potiora gerẽdi effectũ cõfe-
rat: ⁊ in futuro eternã retributionẽ adijciet. Et iõ ſubdit̃:
Et adijciet vob. HIERO. Ul̃ aliter: Scdꝫ mẽſurã fidei
vnicuiqꝫ diuidit̃ intelligẽtia myſterioꝝ: ⁊ ſciẽtie etiã adij
cient̃ virtutes. Sequit̃. Qui. n. hꝫ dabit̃ ei. i. qui fidẽ: ha-
bebit virtutẽ: ⁊ qui hꝫ opus verbi: habebit ⁊ intelligẽtiã
myſterij. Et q̃ nõ hꝫ ecõtra fidẽ: deficit virtute: ⁊ q̃ nõ hꝫ
opus verbi: eius itelligẽtia caret: ⁊ q̃ nõ intelligit iã audi
tũ ꝑdidit. CHRY. Uel aliter: Qui hꝫ. ſ. affectũ ⁊ volũta
tẽ audiẽdi ⁊ petẽdi: dabit̃ ei. Qui vero nõ hꝫ diuini audi
tus deſideriũ: ⁊ qd̾ ꝯtingit hr̃e ſcripte legis auferet̃ ab eo
BEDA: Nõnunꝙ̃ eni lector ingenioſus negligendo ſe:
priuat ſe ſapiã: quã tardus ingenio ſtudioſius elaborãdo
deguſtat. CHRY. Põt aũt ideo dici ꝙ nõ hꝫ: qꝛ verita
tem nõ hꝫ. dicit aũt qd̾ hꝫ ꝓpter hoc ꝙ mendaciũ hꝫ. pu-
tat eni aliquid ſe hr̃e qui mendacis intellectus exiſtit.

¶ Et dicebat: Sic eſt regnũ dei: quẽadmodũ ſi
hõ iactet ſemẽ in terrã ⁊ dormiat ⁊ exurgat nocte
⁊ die: ⁊ ſemẽ germinet: ⁊ increſcat dum neſcit ille.
Ultro. n. terra fructificat primũ herbã: deinde ſpi
cã: deinde plenũ frumẽtũ in ſpica. Et cũ ex ſe ꝓdu
xerit fructꝰ ſtatim mittit falcẽ quoniã adeſt meſſis.

CHRY. Poſuit ſupra parabolã de tribus ſeminibꝰ di
uerſimode ꝑditis: ⁊ vno ſaluato: cuius ſm ꝓportionẽ fi-
dei ⁊ opatiõis tres differẽtias oñdit. h̄ vero ꝑabolã po-
nit ſolũ de ſaluatis. vñ dicit̃: Et dicebat: Sic eſt regnũ dei
quẽadmodũ ſi hõ iactet ſemẽ in terrã. HIERO. Regnũ
dei eccl̃ia eſt q̃ regit̃ a deo: ⁊ ipa regit hoies: ⁊ ꝯ̃rias vir
tutes ⁊ vitia calcat. CHRY. Uel regnũ dei dicit fidẽ q̃
eſt in ipm ac diſpenſatione humanitatis: qd̾ q̃dẽ regnũ ẽ
ſicut ſi iaciat homo. Ipſe. n. exñs deus ⁊ dei filius hõ in
cõmutabiliter factus ꝓ nobis: terrã ſeminauit. i. totũ mũ
dũ verbo diuine cognitionis illuminauit. HIERO. Se
men. n. verbũ vite ẽ: terra corda humana: ⁊ dormitio ho
minis mors eſt ſaluatoris. Exurgit ſemẽ nocte ac die: qꝛ
poſt ſomnũ chriſti: numerus credentiũ ꝑ aduerſa ⁊ ꝓſpe
ra: magis magiſqꝫ germinabat in fide: ⁊ creuit in opere.

¶ CHRY. Uel exurgit ipe chriſtus q̃ ſedebat expectãs
ꝑ lõganimitatẽ ꝙ recipiẽtes ſemẽ fructificarẽt. Surgit aũt
i. beniuolẽtie ſue verbo ad fructificationẽ nos erigẽs per
arma iuſticie a dextris q̄bus ſignificat̃ dies: ⁊ a ſiniſtris
q̄bus ſignificat̃ nox ꝑſecutionũ. ꝑ hec. n. ſemen germinat
nec areſcit. THEO. Uel aliter: Chriſtus dormit. i. aſcẽ
dit in celũ: vbi lꝫ dormire videat̃: ſurgit tñ nocte cũ ꝑ tẽta
tiões nos erigit in ſuã cognitionẽ: die vero cũ ꝓpt̃ orões
noſtrã diſponit ſalutẽ. HIERO. Q; aũt dicit: Dũ neſcit
ille. tropica eſt locutio. i. neſcire nos faciat q̃s fructꝰ vſqꝫ
in finẽ afferat. CHRY. Uel dicit: Neſcit ille: vt oñdat li
berã volũtatẽ eoꝝ q̃ verbũ ſuſcipiũt: volũtati. n. nr̃e cõ-
mittit opus: ⁊ nõ totũ ipe ſolus operat̃: ne bonũ inuolũ-
tariũ videat̃. vñ ſubdit: Ultro. n. terra fructificat. i. nõ ne-
ceſſitate coacta ꝯ̃ ꝓpriã volũtatẽ: ſꝫ volũtate adducit̃ ad
fructificandũ. Primũ herbã HIERO. Ideſt timorẽ.
Initiũ. n. ſapiẽtie timor dñi. Deinde ſpica. i. penitẽtiã la-
chrymoſã. Deinde plenũ fru. i ſpi. i. charitatẽ: plenitudo
n. legis ẽ charitas. CHRY. Uel primo herbã fructifi-
cat in lege nature paulatim ad ꝑfectũ creſcẽs. poſtmodũ
ꝑducit ſpicas in manipulũ colligẽdas: ⁊ in altari dño of-
ferẽdas in lege. ſ. moyſi. poſtea plenũ fructũ in euãgelio.
vl̃ qꝛ nõ ſolũ oportet nos frondere ꝑ obediẽtiã: ſꝫ eẽ pru
dentes: ⁊ q̃ſi harũdinis ſpicas erectos ꝑſiſtere de ventis
agitantibus nõ curantes. Oportet nos etiã aĩam curare
ꝑ aſſiduitatẽ memorie: vt tanꝙ̃ ſpicas fructũ geſtemus. i.
operationẽ virtutis cõpletã demõſtremus. THEO.
Herbã eni germinamus cũ principiũ boni oñdimꝰ. dein
de ſpicã cũ reſiſtere tẽtationibus poſſumꝰ. deinde fructũ
cũ ꝑfectũ q̃s operat̃. Sequit̃: Et cũ ex ſe ꝓduxerit fructꝰ

ſtatim mittit fal. qm̄ adeſt meſſis. HIERO. Falx ē mors
vl̄ iudiciū: qḋ ſecat oīa: meſſis ꝯſūmatio ſeculi. GRE-
GO. Uel aliter: Semē homo iactat i terrā: cū cordi ſuo
bonā intētionē inſerit. Dormit aūt q̄ iam in ſpe boni ope
ris q̄eſcit. Nocte vero exurgit ac die: q: inter aduerſa ⁊ ꝓ
ſpera ꝓficit: dū ille neſcit q̄ adhuc metiri incrementa ſua
nō valet: ⁊ tn̄ ꝯcepta vtus ad ꝓfectū ducit. Cū igit deſide
ria bona concipimus: ſemen in terram mittimus. Cum re
cte opari incipimꝰ: herba ſumꝰ. Cū ad ꝓfectū boni opis
creſcimꝰ: ad ſpicā puenimꝰ. Cū in eiuſdē opis ꝑfectiōe ſo
lidamur: iā plenū frumentū in ſpica ꝓferimꝰ.

Et dicebat: Cui aſſimulabimus regnū dei: aut
cui pabole cōpabimꝰ illud? Sicut granū ſynapis
qḋ cū ſeminatū fuerit in terra minus eſt oībus ſe-
minibus q̄ ſūt in terra: ⁊ cū natū fuerit aſcēdit i ar
borē: ⁊ fit maius oībus oleribꝰ: ⁊ facit ramos ma
gnos: ita vt poſſint ſub vmbra eius aues celi bita
re. Et talibus multis pabolis loq̄bat eis verbū ꝓ
ut poterant audire. ſine pabola aūt nō loquebat
eis. Seorſū aūt diſcipulis ſuis diſſerebat omnia.

GLO. Poſtq̄ poſuit de fructificatiōe ſeminis euāgelij
hic ſubiūgit aliā pabolā ad oſtendendā excellētiā doctri
ne euāgelice ad oēs alias doctrinas. vn̄ dicit: Et dicebat
Cui aſſimilabimꝰ regnū dei? THEO. Paruiſſimū q̄dē
eſt fidei verbū: Crede in deū ⁊ ſaluus eris. ſ; ſparſa ſuper
terrā: p̄dicatio dilatata ē ⁊ augmētata: ita vt celi volati-
lia. i. ꝯtēplatiui hoīes ⁊ alti intellectu ⁊ cognitiōe ſub eo
habitēt. Quāti. n. ſapiētes gentiliū relinq̄ntes ſapiā; ſub
p̄dicatiōe euāgelij req̄euerūt. omniū igit maior p̄dicatio
facta eſt. CHRY. Et etiā q: qḋ fuit hoībꝰ in breuibꝰ ſer
monibus nūciatū ſapia que īter ꝑfectos dicit: dilatauit
ſup oēs ſmones: q: nihil maius eſt hac vitate. THEO.
Ramos aūt magnos fecit. quidā. n. aplor̄ in Roma: ⁊ q-
dam in indiā: ⁊ quidā i alias terre ptes ſūt diuiſi ſicut ra
mi. HIERO. Uel ſemē iſtud minimū ē timore: magnū
aūt in charitate: q̄ eſt maior oībus oleribus: q: deus cha
ritas eſt: ⁊ oīs caro fenū. fecit aūt ramos miſericordie ⁊
cōpaſſiōis: cū ſub vmbra paupes chriſti: q̄ ſūt celi aīalia
delectāt hitare. BEDA: Homo aūt q̄ ſeminat a pleriſq;
ſaluator ipe intelligit: ab alijs aūt ipe homo ſeminans in
corde ſuo. CHRY. Poſtea vero Marcus breuitate
gaudēs: oñdens pabolar̄ naturā ſubiūgit: Et talibꝰ mul
tis pabolis loq̄bat eis verbū ꝓut po. audire. THEO.
Qm̄. n. turbe erāt indocte a comeſtibilibus ⁊ ꝯſuetis no
minibꝰ inſtruit eas: ⁊ ꝓpter hoc ſubdit: Sine pabola aūt
nō loquebat eis: vt. ſ. mouerent ad accedēdū ⁊ interrogā
dū. Sequit: Seorſū aūt diſcipulis ſuis diſſerebat oīa. ſ.
de q̄bus interrogabāt vt ignorātes: nō ſimpliciter oīa tā
manifeſta q̄ imanifeſta. HIERO. Illi eni digni erant
ſeorſum audire myſteria in penetrali in timore ſapie: qui
remoti a cogitationū malar̄ tumultibus in ſolitudine vir
tutū pmanebāt. Sapia. n. in tempore ocij percipitur.

Et ait illis: in illa die cū ſero eēt factū: Tranſe
amus ꝯtra. Et dimittētes turbā aſſumūt eū ita vt
erat i naui ⁊ alie naues erāt cū illo. Et facta ē ꝓcel-
la magna vēti: ⁊ fluctus mittebat in nauim: ita vt
impleret nauis. Et erat ipſe in puppi ſup ceruical
dormiēs: ⁊ excitant eū: ⁊ dicūt illi: Magiſter: nō
ad te ptinet q: perimꝰ? Et exurgēs cōminatꝰ eſt vē
to: ⁊ dixit mari: Tace: obmuteſce. Et ceſſauit ven
tus. Et facta ē trāq̄llitas magna. Et ait illis: Quid
timidi eſtis? Necdū habet fidē? Et timuerūt timo
re magno: ⁊ dicebant ad alterutrū: Quiſputas eſt
iſte: quia mare ⁊ ventus obediunt ei?

HIERO. Poſt doctrinā dehinc ad mare venerunt ⁊
fluctibus turbant. vn̄ dicit: Et ait illis in illa die cu; ſero
eēt factū trāſeamꝰ ꝯ. REMI. Tria. n. legit dn̄s habuiſſe
refugia. ſ. nauis: montis: ⁊ deſerti: quotiēs a turbis cōpri
mebat ad aliqḋ iſtor̄ refugiebat. Cū ergo vidit dn̄s tur-
bas multas circa ſe: ear̄ iportunitatē q̄ſi hō volēs decli-
nare iuſſit diſcipulos ſuos trāſfretare. Sequit: Et dimit.
tur. aſſu. e. ita vt erāt in naui. CHRY. Diſcipulos q̄dē
aſſūpſit dn̄s vt viſores fierēt futuri miraculi: ſ; ſolū ipos
aſſumit: ne alij cognoſcerēt ipſos eē tā modice fidei. vnde
ad oñdendū q̄ ſepatim alij tranſfretabāt: ſubiūgit: Et alie
na. e. cū illo. Ne aūt ſupbirēt diſcipuli q̄ eos ſolos aſſūp
ſerat: piclitari eos pmittit. Et vt etiā p hoc diſcerēt tētati-
ones viriliter ſuſtinere. vn̄ ſequit: Et fa. ē pro. ma. Ut aūt
futuri miraculi maiorē eis iprimat ſenſū: dat tp̄s timori
dormiēdo. vn̄ ſequit: Et erat ip. in pup. ſu. cer. dor. Si. n.
vigilaſſet: aut nō timuiſſēt neq; rogaſſēt tēpeſtate orta: aut
eū aliq̄d tale facē nō putaſſēt. THE. Dimiſit g̃ eos icide
re in timorē piclitatiōis: vt eiꝰ virtutē in ſeipis cognoſce
rēt: q̄ alios ab eo bn̄ficiatos videbāt. Dormiebat aūt ſup
cer. nauis ligneū ſiquidē. CHRY. Oñdēs ſuā humili
tatē: ⁊ ex hoc multā ſapiam docens. Nōdū aūt diſcipuli
q̄ circa eū exiſtebāt eius gloriā cognoſcebāt. ⁊ q̄dē q̄ ſur
gēs poterat ventis impare credebāt: ſ; q̄ q̄eſcēs ſeu dor
miēs nequaq̄. Et iō ſequit: Et excitāt eū ⁊ dicūt ei. Mgr̄
nō ad te ptinet q: pimꝰ? THEO. Ipe aūt exurgēs: cōmi
nat primo q̄dē vento: q̄ maris tēpeſtatē ⁊ fluctꝰ faciebat
⁊ hoc eſt qḋ ſubdit. Et exurgēs comi. ē vēto. deinde vero
p̄cipit mari. vnde ſequit: Et dixit mari: tace: obmuteſce.
GLO. Ex cōmotiōe. n. maris q̄dā ſonitus ꝯſurgit: qui
videt eē q̄dā maris locutio piculū cōminātis: ⁊ iō ꝯueni-
entes ſub q̄dā metaphora trāquillitatē imperat taciturni
tatis vocabulo: ſicut ⁊ in cohibitiōe ventor̄ q̄ ſua violē-
tia mare ꝯturbat: cōminatiōem noiauit. Solēt. n. ptātem
hn̄tes eos q̄ violētia pacē hominū ꝯturbāt: cōminatiōe
penar̄ refrenare. Per h ergo dat intelligi: q̄ ſicut rex ali-
q̄s pōt cōminatiōe violētes cōprimere ⁊ ſuis edicti mur
mur ſubiecti ppl̄i mitigare: ita chriſtus rex vniuerſe crea
ture exn̄s: ſua cōminatiōe vētor̄ cohibuit violētiā ⁊ ma
ri taciturnitatē indixit: ⁊ ſtatim ē effectus ſecutꝰ. Sequi
enī: Et ceſſauit vē. cui. ſ. fuerat cōminatꝰ. Et facta ē trāq̄lli
tas magna. ſ. in mari: cui taciturnitatē idixerat. THEO.
Cōminatꝰ ē etiā ⁊ diſcipulis tanq̄ fidē nō hn̄tibꝰ. Sequi
enī: Et ait illis: Quid timidi eſtis? necdū habetis fidē? Si
enī habuiſſēt fidē credidiſſent q̄ etiā dormiēs ſuare eos
potuiſſet incolumes. Sequit: Et timuerūt timore magno
⁊ dicebāt ad alterutrū: Quiſputas eſt iſte: q: venti ⁊ mare
obediūt ei? Eteni dubie habebāt ſe erga eū. Inquāti eni
iuſſu mare placauit: nō baculo vt moyſes: nō p̄cibꝰ vt he
liſeꝰ iordanē: neq; arcam vt ieſus naue: ſ; h vere deꝰ eē
videbat: ſm vero q̄ dormiebat homo. HIERO. My
ſtice eniuero puppis eccl̄ie eſt initiū: in q dn̄s corpaliter
dormit: q: nūq̄ dormit q̄ cuſtodit iſrael. puppis. n. mor-
tuis pellibus viuos ꝯtinet: ⁊ fluctus arcet: ⁊ ligno ſolidat
i. cruce ⁊ morte dn̄i eccl̄ia ſaluat. Ceruical corpus dn̄i eſt
cui diuinitas ſicut caput inclinata eſt. Uentꝰ aūt ⁊ mare
demones ⁊ pſecutores ſūt: q̄bus dicit: tace: qn̄ cōpeſcit
edicta regū iniquor̄ vt voluerit. Tranquillitas magna ē
pax eccl̄e poſt pſſurā: ſiue theorica poſt vitā actiuā. BE-
DA: Uel nauicula quā aſcēdit: paſſiōis arbor intelligit
p quā fideles ad ſecuritatē ſecuri littoris pueniūt. Alie na
ues q̄ fuiſſe dicunt cū dn̄o: illos ſignificāt qui fide dn̄ice
crucis ibuti ſūt: nō tn̄ turbine tribulationū pulſati. Uel pꝰ
tētationū ꝓcellas ſerenitate pacis vtunt. Diſcipulis aūt
nauigātibꝰ chriſtꝰ obdormiuit: q: fidelibꝰ futuri regni de
tem meditātibꝰ tp̄s dn̄ice paſſiōis aduenit. vn̄ h ſero fa
ctū fuiſſe phibet: vt ſolis occubitū nō ſola dn̄i dormitio
ſ; ipa diſcedētis lucis hora ſignificet. Aſcēdente aūt illo
puppim crucis: fluctus blaſphemātiū pſecutor̄ aſſurgūt
demoniacis

demoniaci excitati ꝓcellis: qb⁹ tñ nō ipi⁹ patiētia turbat̄: ſʒ diſcipuloꝝ ībecillitas ꝯcutit̄. Excitāt aūt diſcipli dn̄ʒ: q2 cui⁹ morte viderāt: maximis votis reſurrectionē q̄re bāt. Uēto exurgēſ ꝯminat⁹ ē: q2 reſurrectiōe celebrata dia boli ſupbiā ſtrauit. Mare ſilere ꝑcepit: q2 iudeoꝝ rabiē reſurgēdo deiecit. Diſcipli aūt arguūt: q2 p⁹ reſurrectionē exprobrauit eis incredulitatē eoꝝ. ⁊ nos quoqʒ cuʒ ſigno dn̄ice crucis inbuti: ſeculū relinq̄re diſponim⁹: nauē cum Jeſu ꝯſcendim⁹: mare trāſire conamur. ſʒ nobis nauigā tibus inter equoꝛis fremitus obdoꝛmit: qn̄ inter medios virtutū viſus: vl' imundoꝝ ſpirituū vel hominū prauoꝝ vel ipſaꝝ nr̄aꝝ cogitationū impetus amoꝛis flāma refri geſcit. Uerū inter huiuſmodi procellas illū ſedulo excite mus: mox tempeſtatē cōpeſcet: refundet tranquillitatem poꝛtum ſalutis indulgebit.

Capitulū .V.

ET venerūt trās fretū maris in regionē ge raſenoꝝ. Et exeūti ei de naui ſtatiʒ occur rit de monumētis hō in ſpū imundo: qui domiciliū hēbat ī monumētis. Et neqʒ cathenis iā q̄ſqʒ poterat eū ligare: qm̄ ſepe cōpedibus ⁊ ca thenis vinct⁹ dirupiſſet cathenas ⁊ ꝯpedes ꝯminu iſſet: ⁊ nemo poterat eū domare. Et ſp die ac no cte ī mōumētis ⁊ ī mōtib⁹ erat clamāſ: ⁊ ꝯcidēſ ſe la pidib⁹. Uidēs aūt ieſū a lōge cucurrit ⁊ adoꝛauit eū: ⁊ clamās voce magna dixit: qd mihi ⁊ tibi ie ſu fili dei altiſſimi? Adiuro te ꝑ deū ne me toꝛq̄as Dicebat. n. illi: Exi ſpūs imūde ab hoīe iſto. Et i terrogabat eū: Qō tibi nomē ē? Et dicit ei: Legio mihi nomē ē: q2 multi ſum⁹. Et deꝑcabat̄ eū mul tū ne ſe expelleret extra regionē. Erat aūt ibi circa mōtē grex poꝛcoꝝ magnus paſcēs ī agris. Et de precabāt̄ eū ſpūs: dicētes: Mitte nos in poꝛcos vt in eos itroeamus. Et ꝯceſſit eis ſtatim ieſus. Et exeūtes ſpūs imūdi itroierūt in poꝛcos: ⁊ magno impetu grex ꝑcipitatus eſt in mari ad duo milia ⁊ ſuffocati ſūt ī mari. Qui aūt paſcebat eos fugerūt ⁊ nūciauerūt in ciuitatē ⁊ in agros. Et egreſſi ſunt videre qd eēt factū: ⁊ venerūt ad ieſū: ⁊ vidēt illū: q a demonio vexabat̄ ſedentē veſtitū ⁊ ſane mētis: ⁊ timuerūt. Et narrauerūt illis q viderāt q̄liter factū eēt ei q demoniū habuerat: ⁊ de poꝛcis. Et roga re ceperūt eū: vt diſcederet de finib⁹ eoꝝ. Cūqʒ aſ cēderat naui: cepit illū deꝑcari q a demonio vexa tus fuerat vt eēt cū illo: ⁊ nō admiſit eū: ſed ait illi: Uade in domū tuā ad tuos: ⁊ annūcia illis quāta tibi dominus fecerit: ⁊ miſertus ſit tui. Et abijt et cepit predicare in decapoli quanta ſibi feciſſet ie ſus: ⁊ omnes mirabantur.

THEO. Quia qui in nauicula erāt ꝯquirebāt adinui cē: Quiſputas eſt iſte: inimicoꝝ teſtimonio ꝯfirmat̄ quis eēt. Acceſſit. n. demoniac⁹ ꝯfitēs ipm eē filiū dei. Ad qō narrādū euāgeliſta accedēs di. Et vene. trās fre. ma. in re gi. geraçenoꝝ. BEDA: Geraça eſt vrbs ī ſignis arabie trās ioꝛdanē iuxta montē galaad: quā tenuit tribus ma naſſe: nō lōge a ſtagno tyberiadis: ī qō poꝛci ꝑcipitati ſūt CHRY. Sed tñ neqʒ geçarenoꝝ neqʒ geraſenoꝝ exq̄ ſita ſcriptura ꝯtinet: ſed gergeſinoꝝ. geçara. n. ciuitas ē iu dee: ⁊ nequaq̄ in ea eſt mare. geraſa vero arabie ciuitas eſt: neqʒ mare neqʒ ſtagnū ꝓximū hn̄s. Et netā euidens mendaciū euāgeliſte dixiſſe videant̄: viri taʒ diligēter ſci entes q̄ circa iudeā erāt: gergeſe q̄dē aq̄: gergeſei antiq̄ ci uitas fuit: nūc tyberias nūcupata: circa quā ꝑcipuū ē cir cūpoſitū ſtagnū. Sequit̄: Et exe. ei de na. ſta. occur. ei de monu. homo. AVG. de cō. euā. Cū Matthe⁹ dicat du os fuiſſe: marcus ⁊ lucas vnū cōmemoꝛāt: vt intelligas vnū eoꝝ fuiſſe ꝑſone alicuius clarioꝛis quē regio illa ma xime dolebat. CHRY. Uel videt̄ ꝙ marc⁹ ⁊ lucas illud qō erat miſerabili⁹ narrauerūt: ⁊ ꝓpter hoc diffuſius qō illi ꝯtingebat enarrāt. Sequit̄. n. Et neqʒ cathe. iā q̄ſqʒ eū po. ligare. Dixerūt ergo ſimplr̄ demoniacū: numerū nō q̄ rendo: vl' vt virtutē maioꝛē oñderēt operātis. Nā q̄ vnū talē curauerat: nō erat ei ipoſſibile multos alios curare. nec tñ h̄ diſſonātia demōſtrat̄. Nō. n. dixerūt ꝙ vnus ſo lus erat: qō ſi dixiſſent: Mattheo ꝯdicere viderent̄. Ha bitabāt aūt ī monumētis demones: erroneū dogma mul tis volētes imittere ꝙ decedētiū aīe ī demones ꝯuertebā tur. GREGO. Niſſe. Parauerat aūt ſe cetus demonū ad reſiſtēdū diuine poteſtati. Cū aūt appꝛopinq̄ret q̄ po teſtatē habet ſuꝑ oīa exclamāt eminentē ei⁹ virtutē. vnde ſequit̄: Uidēs aūt ieſū a lon. cucur. ⁊ adoꝛa. eū: ⁊ cla. vo. magna ⁊ di. ei: q̄d mi. ⁊ tibi ieſu fili dei altiſſimi. CYRIL. Uide demonē duplici paſſiōe diuiſū: audacia ⁊ timoꝛe re luctat̄ ⁊ oꝛat: q̄ſi queſtionē aliquā intentās vult ſcire q̄d ſi bi ⁊ ieſu cōe. q. d. qua de cā eijcis me ab hoībus cuʒ ſint mei? BEDA: Que aūt ipietas ē iudeoꝝ eū dicere ī ꝑn cipe demonioꝝ eieciſſe demonia: quē ⁊ ipſa demonia fa tent̄ nihil ſecū habere cōe. CYRIL. deinde oꝛās ſubiū git: Adiuro te per deū: ne me toꝛqueas. emiſſionē. n. repu tabat toꝛmentū: vel etiā iuiſibiliter toꝛquebat̄. CHRY. Quāuis. n. mali ſint demones: ſciūt tñ ꝙ ipos ꝓpter pec cata expectat vltimo aliq̄ pena. q2 vero nōdū eis tp̄s vl time pene aduenerat: firmiſſime cognoſcebāt: maxime cū ꝑmiſſū eēt eis hoībus cōmiſceri. Sʒ q2 chꝛiſtus cōpꝛehē derat eos tāta mala ꝑpetrare: putabāt ꝙ ꝓpter factoꝛū exceſſum vltimū punitiōis tp̄s minime expectaret: ꝓpter hoc ſupplicāt ne toꝛq̄ant. BEDA Magnū. n. toꝛmētū eſt demonia leſione hoīs ceſſare: ⁊ tāto dimittit grauius quanto poſſidet durius. Sequit̄. n. Dice. n. illi: Exi ſpūs im. ab ho. iſto. CYRIL. Attēdens inexpugnabilē vir tutē xp̄i: cōquaſſat ſathanā: cui verba chꝛiſti ſūt ignis ⁊ flāma: ſm ꝙ pſalmiſta dicit: Liq̄facti ſunt montes a facie dei. i. ſublimes ⁊ ſupbe virtutes. Sequit̄: Et iter. eū qō ti bi nomē eſt? THEO. Interrogat q̄dē dn̄s nō vt ipe ſci ret: ſʒ vt ceteri ſciant multitudinē habitantiū demonum. CHRY. Ne ſi ipſe diceret ꝙ multi ſūt: incredibile fie ret. vult ergo ꝙ ipſi ꝯfiteant̄: ꝙ multi erāt. vn̄ ſequit̄: Et di. ei: legio mi. no. eſt: q2 mul. ſumus. Nō dicit determinatuʒ numeꝝ ſʒ mltitudinē. nō. n. ꝓdeſt ad ſciaʒ exq̄ſitio nume ri. BEDA: Cōfeſſa aūt publice peſte quā furēs tolera bat: virtus curātis gratioꝛ apparet. Sed ⁊ nr̄i tp̄is ſacer dotes q̄ per exoꝛciſmi gratiā eijcere noꝛūt ſolēt dicere pa tientes nō aliter valere curari: niſi quātū ſape poſſunt oē qō ab imundis ſpiritib⁹ viſu: auditu: guſtu: tactu: vl' alio quolibet coꝛpoꝛis aut animi ſēſu vigilātes doꝛmiētes ve ꝑtulerint: ꝯfitendo patent̄ exponāt. Sequit̄: Et ꝑꝛeca. eū. mul. ne ſe expel. extra regionē. CHRY. Aut vt lucas dicit: in abyſſū. Abyſſus. n. eſt ſeparatio hui⁹ mūdi. ꝓme rent̄. n. demones mitti ad tenebꝛas exterioꝛes diabolo ⁊ ſuis angelis ꝑparatas. Hoc aūt chꝛiſtus facere poterat: ꝑmiſit tñ eos in hac terra eē ne abſentia tētatoꝛis: hoīes coꝛona victoꝛie priuaret. THEO. Et vt nobiſcū pugnā tes: nos ꝑitioꝛes ꝯſtituat. Sequit̄. n. Erāt aūt ibi cir. mō. grex poꝛ. mag. paſcēſ: AVG. de cō. euā. Qḋ h̄ dicit mar cus circa montes fuiſſe grege: Lucas aūt in monte: nihil repugnat. Grex. n poꝛcoꝝ tā magnus fuit vt aliq̄d ei⁹ eēt in monte: ⁊ aliquid circa montē. Sequit̄: Et deꝑca. eū ſpi. di. Mitte nos in poꝛ. vt in eos introeamus. REMI. ſu per mattheū: Jccirco aūt intrauerūt in poꝛcos nō ſpōte: ſʒ petierūt vt eis ꝯcederet: vt demōſtraret q2 nō poſſunt